

# EUROPEISKA CENTRALBANKEN

## AVTAL

av den 1 september 1998

**mellan Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna i medlemsstaterna utanför euro-området avseende operativa förfaranden för en växelkursmekanism under etapp tre av den ekonomiska och monetära unionen**

(98/C 345/05)

EUROPEISKA CENTRALBANKEN (NEDAN KALLAD ECB) OCH DE NATIONELLA CENTRALBANKERNA I MEDLEMSSTATERNA UTANFÖR EURO-OMRÅDET

Med beaktande av följande:

Europeiska rådet enades genom sin resolution av den 16 juni 1997 (nedan kallad resolutionen) om att inrätta en växelkursmekanism (nedan kallad ERM II) när den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen inleds den 1 januari 1999.

Av resolutionen framgår följande:

— ERM II kommer att ersätta det nuvarande Europeiska monetära systemet.

— Stabila ekonomiska förhållanden är nödvändiga för att den inre marknaden skall fungera väl och för att investeringar, tillväxt och sysselsättning skall öka, och ligger därför i samtliga medlemsstaters intresse. Den inre marknaden får inte äventyras genom avvikelser från de reala jämviktsväxelkurserna eller alltför stora nominella växelkursfluktuationer mellan euron och de övriga EU-valutorna, vilket skulle störa handelsströmmarna mellan medlemsstaterna. Enligt artikel 109m i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är dessutom varje medlemsstat skyldig att behandla sin valutapolitik som en fråga av gemensamt intresse.

— ERM II kommer att bidra till att säkerställa att medlemsstater utanför euro-området som deltar i ERM II (nedan kallade deltagande medlemsstater utanför euro-området) inriktar sin politik på att upprätthålla stabilitet och främja konvergens och därigenom underlätta för dem att införa euron.

— Deltagande i ERM II kommer att vara frivilligt för medlemsstater utanför euro-området. Medlemsstater med undantag kan dock förväntas ansluta sig till mekanismen. En medlemsstat som inte deltar i ERM II från början får delta vid en senare tidpunkt.

— ERM II kommer inte att påverka huvudmålet för ECB och de nationella centralbankerna utanför euro-området att upprätthålla prisstabilitet.

— En centrankurs gentemot euron kommer att fastställas för valutan i varje deltagande medlemsstat utanför euro-området (nedan kallad deltagande valuta utanför euro-området).

— Det kommer att finnas ett normalt fluktuationsband på  $\pm 15\%$  runt centrankurserna.

— Det bör säkerställas att eventuella ändringar av centrankurserna genomförs i rätt tid så att större avvikelser från jämviktskurserna undviks. Därför kommer alla parter i överenskommelsen om centrankurserna, inbegripet ECB, att ha rätt att inleda ett konfidentiellt förfarande för omprövning av centrankurserna.

— I princip kommer interventioner vid bandgränserna att ske automatiskt och i obegränsad utsträckning, med tillgång till mycket kortfristiga krediter. ECB och de nationella centralbanker utanför euro-området som deltar i ERM II (nedan kallade deltagande nationella centralbanker utanför euro-området) skall dock kunna avbryta interventionerna om dessa strider mot deras huvudmål att upprätthålla prisstabilitet. När de fattar sådana beslut bör de ta hänsyn till alla

relevanta faktorer, särskilt behovet av att upprätthålla prisstabilitet och förtroendet för ERM II.

- Samarbetet om växelkurspolitiken kan stärkas ytterligare, till exempel genom att medge en fastare koppling mellan euron och deltagande valutor utanför euro-området, när och i den utsträckning en sådan koppling är lämplig mot bakgrund av utvecklingen mot konvergens.

Interventioner skall användas som stödjande medel tillsammans med andra politiska åtgärder, inbegripet en ändamålsenlig penning- och finanspolitik som främjar ekonomisk konvergens och stabila växelkurser. Det kommer att finnas möjlighet till samordnade interventioner innanför bandgränserna efter överenskommelse mellan ECB och den berörda deltagande nationella centralbanken utanför euro-området, parallellt med att denna nationella centralbank använder andra ändamålsenliga medel, inbegripet en flexibel räntesättning.

Det måste ges utrymme för en tillräcklig flexibilitet, särskilt för att ta hänsyn till att medlemsstaterna utanför euro-området kommit olika långt och tillämpar olika takt och strategi för att uppnå ekonomisk konvergens.

Detta avtal skall inte hindra medlemsstater utanför euro-området från att på bilateral basis fastställa ytterligare fluktuationsband och interventionsarrangemang sinsemellan.

HAR ÖVERENSKOMMIT FÖLJANDE:

## I. CENTRALKURSER OCH FLUKTUATIONSBAND

### *Artikel 1*

#### **Bilaterala centralkurser och interventionskurser mellan euron och de deltagande valutorna utanför euro-området**

1.1 Parterna i detta avtal skall gemensamt underrätta marknaden avseende de bilaterala centralkurserna mellan de deltagande valutorna utanför euro-området och euron, samt avseende eventuella ändringar av dessa centralkurser, enligt det överenskomna gemensamma förfarandet i punkt 2.3 i resolutionen.

1.2 ECB och varje deltagande nationell centralbank utanför euro-området skall i samförstånd fastställa de övre och undre bilaterala kurser mellan euron och den berörda deltagande valutan utanför euro-området vilka följer av de fluktuationsband som fastställts enligt punkterna 2.1, 2.3 och 2.4 i resolutionen och vid vilka interventioner skall ske automatiskt. ECB och de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området skall gemensamt underrätta marknaden om dessa kurser, som skall fastställas enligt konventionen i bilaga I.

## II. INTERVENTIONER

### *Artikel 2*

#### **Allmänna bestämmelser**

2.1 Interventioner skall i princip göras i euro och i de deltagande valutorna utanför euro-området. ECB och de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området skall underrätta varandra om alla valutainterventioner som syftar till att säkerställa att ERM II håller samman.

2.2 ECB och de nationella centralbankerna utanför euro-området skall dessutom underrätta varandra om alla övriga valutainterventioner.

### *Artikel 3*

#### **Interventioner vid bandgränserna**

3.1 Interventionerna vid bandgränserna skall i princip vara automatiska och obegränsade. ECB och de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området kan dock avbryta sina automatiska interventioner om dessa skulle strida mot deras huvudmål att upprätthålla prisstabilitet.

3.2 När ECB eller en deltagande nationell centralbank utanför euro-området överväger att avbryta sina interventioner skall vederbörlig hänsyn tas även till alla övriga relevanta faktorer, inbegripet förtroendet för att ERM II fungerar väl. ECB och/eller den berörda deltagande nationella centralbanken utanför euro-området skall grunda sina beslut på faktiska förhållanden och dessutom i detta sammanhang beakta eventuella slutsatser från andra behöriga organ. ECB och/eller den berörda deltagande nationella centralbanken utanför euro-området skall i så god tid som möjligt och under strikt sekretess

underrätta de övriga berörda monetära myndigheterna och de monetära myndigheterna i alla andra deltagande medlemsstater utanför euro-området om sin avsikt att avbryta interventionerna.

3.3 Ett förfarande med betalning efter inbetalning enligt bilaga I skall tillämpas för interventioner vid bandgränserna.

#### *Artikel 4*

##### **Samordnade interventioner innanför bandgränserna**

ECB och de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området får komma överens om att genomföra samordnade interventioner innanför bandgränserna.

#### *Artikel 5*

##### **Förhandsgodkännande av interventioner och andra transaktioner**

5.1 Om en centralbank avser att göra icka-obligatoriska interventioner — inbegripet unilaterala interventioner innanför bandgränserna — genom att köpa eller sälja en annan deltagande valuta till ett belopp som är större än gemensamt överenskomna maximibelopp, skall den centralbank som utger interventionsvalutan godkänna interventionerna i förväg.

5.2 Förhandsgodkännande skall krävas även för andra transaktioner än interventioner som avser minst den deltagande valuta utanför euro-området eller euron och som är av en sådan storlek att de sannolikt kommer att påverka växelkursen för de båda berörda valutorna. I sådana fall skall de båda berörda centralbankerna komma överens om ett tillvägagångssätt som minimerar potentiella problem, inbegripet att kunna avveckla hela eller delar av transaktionen direkt mellan de båda centralbankerna.

### **III. FACILITET FÖR MYCKET KORTFRISTIGA KREDITER**

#### *Artikel 6*

##### **Allmänna bestämmelser**

6.1 För interventioner i euro och i de deltagande valutorna utanför euro-området skall ECB och varje delta-

gande nationell centralbank utanför euro-området erbjuda varandra faciliteter för mycket kortfristiga krediter. Löptiden för en mycket kortfristig kredittransaktion skall inledningsvis vara tre månader.

6.2 Kredittransaktionerna inom ramen för dessa faciliteter skall ha formen av försäljning och köp avista av deltagande valutor som ger upphov till motsvarande fordringar och skulder, uttryckta i långgivarens valuta, mellan ECB och de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området. Valutadagen för kredittransaktionerna skall vara densamma som valutadagen för interventionerna på marknaden. ECB skall föra ett register över alla transaktioner inom ramen för dessa faciliteter.

#### *Artikel 7*

##### **Finansiering av interventioner vid bandgränserna**

7.1 Faciliteten för mycket kortfristiga krediter är i princip automatiskt tillgänglig och beloppsmässigt obegränsad när det gäller finansiering av interventioner i deltagande valutor vid bandgränserna.

7.2 Den låntagande centralbanken skall på lämpligt sätt använda sina egna valutareserver innan den utnyttjar faciliteten.

7.3 ECB och de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området kan avbryta ytterligare automatisk finansiering om denna skulle strida mot deras huvudmål att upprätthålla prisstabilitet. Ett avbrytande av sådan automatisk finansiering skall vara i överensstämmelse med bestämmelserna i artikel 3.2 i detta avtal.

#### *Artikel 8*

##### **Finansiering av interventioner innanför bandgränserna**

Faciliteten för mycket kortfristiga krediter kan ställas till förfogande för interventioner innanför bandgränserna på nedanstående villkor och under förutsättning att den centralbank som utger interventionsvalutan ger sitt godkännande:

- a) Det ackumulerade beloppet av krediterna till den låntagande centralbanken får inte överstiga den övre gränsen för denna centralbank enligt bilaga II.
- b) Den låntagande centralbanken skall på lämpligt sätt använda sina egna valutareserver innan den utnyttjar faciliteten.

#### Artikel 9

##### Ränteersättning

9.1 Ränteersättning skall utgå på utestående saldon avseende mycket kortfristiga krediter enligt den representativa inhemska tremånaders penningmarknadsränta för långgivarens valuta som gäller på handelsdagen för den ursprungliga kredittransaktion eller — om löptiden förlängs enligt artiklarna 10 och 11 i detta avtal — till den tremånaders penningmarknadsränta för låntagarens valuta som gäller på förfalldagen för den ursprungliga kredittransaktion vars löptid skall förlängas.

9.2 Upplupen ränta skall betalas i långgivarens valuta den dag då facilitetens ursprungliga löptid utgår eller, i tillämpliga fall, den dag då ett skuldsaldo återbetalas i förväg. Om förlängning sker enligt artiklarna 10 och 11 i detta avtal skall räntan kapitaliseras vid utgången av varje tremånadersperiod och betalas den dag då slutlig återbetalning av skuldsaldot sker.

9.3 För att tillämpa artikel 9.1 i detta avtal skall varje deltagande nationell centralbank utanför euro-området underrätta ECB om sin representativa inhemska tremånaders penningmarknadsränta. ECB skall använda en representativ inhemska tremånaders penningmarknadsränta för euron och underrätta de deltagande nationella centralbankerna utanför euro-området om denna ränta.

#### Artikel 10

##### Automatisk förlängning

På begäran av den låntagande centralbanken får den ursprungliga löptiden för en kredittransaktion förlängas med tre månader.

Dock gäller att:

- a) Den ursprungliga löptiden får bara förlängas automatiskt en gång och med högst tre månader.
- b) Det sammanlagda beloppet av skulder som härrör från tillämpningen av denna artikel får aldrig överstiga den övre gräns för den låntagande centralbanken som anges i bilaga II.

#### Artikel 11

##### Förlängning efter överenskommelse

11.1 En skuld som överstiger den övre gränsen enligt bilaga II får förlängas en gång med tre månader om den långgivande centralbanken godkänner detta.

11.2 En skuld som redan har förlängts automatiskt med tre månader får förlängas en andra gång med ytterligare tre månader om den långgivande centralbanken godkänner detta.

#### Artikel 12

##### Återbetalning i förväg

Ett skuldsaldo som föreligger i enlighet med artiklarna 6, 10 och 11 i detta avtal får avvecklas när som helst i förväg på begäran av den låntagande centralbanken.

#### Artikel 13

##### Kvittning av ömsesidiga fordringar och skulder

Ömsesidiga fordringar och skulder mellan ECB och en deltagande nationell centralbank utanför euro-området, vilka uppstått till följd av transaktionerna enligt artiklarna 6—12 i detta avtal, får kvittas mot varandra efter överenskommelse mellan de båda berörda parterna.

#### Artikel 14

##### Former för avveckling

14.1 När en kredittransaktion förfaller till återbetalning eller om återbetalning sker i förväg skall avveckling i princip ske medelst innehav i långgivarens valuta.

14.2 Denna bestämmelse skall inte hindra långgivande och låntagande centralbanker från att komma överens om andra former för avveckling.

#### IV. NÄRMARE VÄXELKURSSAMARBETE

#### Artikel 15

##### Närmare växelkurssamarbete

15.1 Samarbetet om växelkurspolitiken mellan deltagande nationella centralbanker utanför euro-området

och ECB kan stärkas ytterligare. I synnerhet kan en närmare koppling mellan euron och en annan valuta överenskommas från fall till fall på initiativ av den berörda deltagande medlemsstaten utanför euro-området.

15.2 Från fall till fall kan formellt avtalade fluktuationsband, som är smalare än det normala bandet och som i princip understöds av automatiska interventioner och krediter, fastställas på begäran av den berörda deltagande medlemsstaten utanför euro-området och i enlighet med förfarandet i punkt 2.4 i resolutionen.

15.3 Andra, informella, typer av arrangemang för närmare växelkurssamarbete kan också inrättas mellan ECB och deltagande nationella centralbanker utanför euro-området.

## V. ÖVERVAKNING AV SYSTEMET

### Artikel 16

#### Arbetsuppgifter för ECB:s allmänna råd

16.1 ECB:s allmänna råd skall dels övervaka hur ERM II fungerar, dels tjäna som forum för samordning av penning- och valutapolitiken och för förvaltning av den interventions- och kreditmekanism som beskrivs i detta avtal. Rådet skall kontinuerligt noggrant övervaka hållbarheten i de bilaterala växelkursförhållandena mellan euron och de enskilda deltagande valutorna utanför euro-området.

16.2 ECB:s allmänna råd skall regelbundet se över hur detta avtal fungerar mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts.

### Artikel 17

#### Omprövning av centralkurser och deltagande i smalare fluktuationsband

17.1 Alla parter i den överenskommelse som avses i punkt 2.3 i resolutionen, inbegripet ECB, skall ha rätt att inleda ett konfidentiellt förfarande för att ompröva centralkurserna.

17.2 Om smalare fluktuationsband än det normala bandet formellt avtalats, skall samtliga parter i den gemensamma överenskommelse som träffas enligt punkt 2.4 i resolutionen, inbegripet ECB, ha rätt att inleda en konfidentiell omprövning av huruvida ett smalare band är ändamålsenligt för den berörda valutan.

## VI. ICKE DELTAGANDE NATIONELLA CENTRALBANKER

### Artikel 18

#### Tillämplighet

Bestämmelserna i artiklarna 1, 2.1, 3, 4, 6—15 och 17 i detta avtal skall inte tillämpas på nationella centralbanker utanför euro-området som inte deltar i ERM II.

### Artikel 19

#### Samarbete inom ramen för samrådsförfarandet

Nationella centralbanker utanför euro-området som inte deltar i ERM II skall samarbeta med ECB och deltagande nationella centralbanker utanför euro-området inom ramen för samrådsförfarandet och andra informationsutbyten som är nödvändiga för att ERM II skall kunna fungera väl.

## VII. SLUTBESTÄMMELSER

### Artikel 20

#### Slutbestämmelser

20.1 Detta avtal ersätter, med verkan från och med den 1 januari 1999, avtalet av den 13 mars 1979 om fastställande av operativa förfaranden för Europeiska monetära systemet, ändrat genom instrumentet av den 10 juni 1985 och genom instrumentet av den 10 november 1987.

20.2 Detta avtal skall upprättas i vederbörligen undertecknade versioner på engelska, franska och tyska. En bestyrkt kopia av originalet på varje språk skall sändas till varje centralbank av ECB, som skall bevara originalet. Avtalet skall översättas till alla övriga officiella gemenskapsspråk och offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, serie C.

## BILAGA I

**KONVENTION FÖR FASTSTÄLLANDE AV VÄXELKURSER FÖR DELTAGANDE VALUTOR OCH FÖRFARANDE MED BETALNING EFTER INBETALNING FÖR INTERVENTIONER VID BANDGRÄNSERNA****A. Konvention för fastställande av växelkurser**

Växelkursen för den bilaterala centralkursen gentemot euron skall för alla deltagande valutor utanför euro-området fastställas med euro som basvaluta. För alla valutor skall växelkursen uttryckas som värdet av E1 med sex signifikanta siffror.

Samma konvention skall tillämpas för att fastställa de övre och nedre interventionskurserna gentemot euron för de deltagande valutorna utanför euro-området. Interventionskurserna skall fastställas genom att addera eller subtrahera den avtalade bandbredden, uttryckt i procent, till eller från den bilaterala centralkursen. De resulterande kurserna skall avrundas till sex signifikanta siffror.

**B. Förfarande med betalning efter inbetalning**

Såväl ECB som de nationella centralbankerna inom euro-området skall tillämpa ett förfarande med betalning efter inbetalning för interventioner vid bandgränserna. Deltagande nationella centralbanker utanför euro-området skall, i enlighet med denna bilaga, tillämpa förfarandet med betalning efter inbetalning när de agerar som korrespondentbanker för de nationella centralbankerna inom euro-området och för ECB. Deltagande nationella centralbanker utanför euro-området kan, efter eget gottfinnande, anta samma förfarande med betalning efter inbetalning vid avvecklingen av interventioner vid bandgränserna som samma nationella centralbanker har utfört för egen del.

*i) Allmänna principer*

- Förfarandet med betalning efter inbetalning skall tillämpas när interventioner vid bandgränserna i ERM II sker mellan euron och de deltagande valutorna utanför euro-området.
- För att kunna utföra interventioner vid bandgränserna i ERM II måste motparterna ha ett konto hos den berörda nationella centralbanken. Motparterna skall även ha SWIFT-adresser och/eller utbyta bestyrkta telexkoder med den berörda nationella centralbanken eller med ECB. Dessutom kan ifrågakommande motparter utföra interventioner vid bandgränserna i ERM II direkt med ECB.
- Deltagande nationella centralbanker utanför euro-området skall agera som korrespondentbanker för de nationella centralbankerna inom euro-området och för ECB.
- När interventioner sker vid bandgränserna, skall den berörda nationella centralbanken eller ECB endast frisläppa betalningen för en transaktion efter att ha erhållit bekräftelse från korrespondentbanken på att det förfallna beloppet har krediterats på dess konto. Motparter skall göra betalningen i rätt tid för att de nationella centralbankerna och ECB skall kunna uppfylla sina betalningsförpliktelser. Följaktligen skall motparter betala inom en på förhand fastställd tidsfrist.

*ii) Mottagandefrist för betalningar från motparter*

Motparter skall betala interventionsbelopp senast kl. 13:00 ECB-tid (centraleuropeisk tid) på valutadagen.

## BILAGA II

## ÖVRE GRÄNSER FÖR TILLGÅNG TILL FACILITETEN FÖR MYCKET KORTFRISTIGA KREDITER ENLIGT ARTIKLARNA 8, 10 OCH 11 I AVTALET AV DEN 1 SEPTEMBER 1998

Från och med den 1 januari 1999

(miljoner euro)

Centralbanker som är avtalsparter	Övre gränser (*)
Danmarks Nationalbank	520
Bank of Greece	300
Sveriges Riksbank	990
Bank of England	3 480
Europeiska centralbanken	noll

  

Nationella centralbanker inom euro-området	Övre gränser
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	noll
Deutsche Bundesbank	noll
Banco de España	noll
Banque de France	noll
Central Bank of Ireland	noll
Banca d'Italia	noll
Banque centrale de Luxembourg	noll
De Nederlandsche Bank	noll
Oesterreichische Nationalbank	noll
Banco de Portugal	noll
Suomen Pankki	noll

---

(\*) Indikativa belopp för centralbanker som inte deltar i ERM II.